

Tinódi Sebestyén

SOKFÉLE RÉSZÖGÖSRŐL

Sok részögös, hallgassátok erkölcsötöket,
Isten ellen részögségben ti vétetöket,
Mert gyakorta felejtitek ti Istentöket.

Én beszédöm az Noéről kell elkezdenöm,
Az jó bornak meglelését megbeszéllenöm,
Sok rendbéli részögségöt megjelöntenöm.

Bárcájából Noé atyánk mikort kiszálla,
Mindenféle népét, barmát el-kibocsátá,
Ez szép szárazföldön Isten elszaparítá.

Ez időben az szőlőhegy soholt nem vala,
Paradicsomban Isten terömtötte vala,
Paradicsomból az vízezön kihosza vala.

Sőt egy magas hegyben szőlő megmaradott volt,
Az Noéhoz közel szőlő gyökerezött volt,
Meleg nyárban szőlő fővel szépön termött volt.

Találá meg egy bakkecske, szép voltát látá,
Gyömolcsét megharapálá és megvidula,
Szép szakállát igen rázá, magát hagyigálá.

Igen hamar kihozatá Noé, hogy hallá,
Kis kertében béhozatá, elplántáltatá,
Oroszlánvért és majomvért hamar hozata,

És disznóvért és kecskevért ő kerestete,
Szőlő tövét mindezőkkel megőtöszteté
Ő az vizét megszereté, soká terjeszté.

Nagy vígan vesszőjét Noé elültetteté,
Kapásokkal művelteté, hordót töltete,
Egy kedvében az jó borban Noé köppente.

De lám, Noé az jó bortúl megrészögödék,
Szteltenül ruhájával ő elaluvék,
Az kisebbik fiátúl, Kámtúl megmevetteté.

El-kiméne, attyát Noét bé sem fedőzé,
Két bátyának: Semnek, Jáfetnek aszt megbeszélé,
Egy palásttal az két bátya hamar fedőzé.

Az Noénak szemérmére ők sem nézének,
Visszanézvén, tisztösségöt attyoknak tevének,
Némikor Noé felserkene, hogy kimenének.

Kárát vallá ennek az Kám ő magzatiban,
Mert eszt Noé mind megérté, lőn nagy haragban,
Megátkozá Kámnak fiát ő nagy búában.

Nám, az Kámnak öregb fia Kanaán vala,
Sem, Jáfetöt az vén Noé áldotta vala,
Hogy őnékik az Kanaán éltig szolgálja.

Ifjak erről tanulhattok, mint atyátokat
Tisztöljétek, hallgassátok ti anyátokat,
Hogy rejátok ne vegyétek az ő átkokat.

Isten Noét vénségében kivőtte vala,
Ötven héján ezör esztendég éltette vala,
Világszerte az ő magvát elsokasítá.

Részögösök megércsétök ti rendötöket,
Az bor miá külömb-külobb természettöket.
Oroszlánvérben kik részesök, mongyák ezöket,

Bátor szívök, mint Sámsonnak, igen erősek,
Bajviadalt vitézőkkel semminek vélnek,
Józanulván, ha rákelnek, bokrot keresnek.

Az majomnak természeti igen játékos,
Mit mástúl lát, aszt műveli, oly igen okos,

Ő véreben aki részes, olyan játékos.

Tehetségöt részögségben sokat késértnek,
De nagy sokak erejökben csak szégyönködnék,
Kik amaszt es elszalasztják, táncban elesnek.

Oly rút férög disznó-férög ő állattyában,
Ő bársonyát nem kíméli, hever az sárban,
Ő véreben az ki részes, hever az sárban.

Részögösök kecskevérben az kik részesök,
Mert kecskéknék természetök, tombolnak, szöknek,
Magasságra felugordnak, kosul öklelnék.

Bémerülnek az bormarók sok tombolásban,
Kecske módra felszökésben és nagy sok táncban,
Részögségben sok gonosság leszön az táncban.

Alázatos, békességös egyik részögös,
Az második csak garázdás és oly versönyös,
Imádkozik és bűnén sír harmad részögös.

Negyedfélék apróságot igen kívánnak,
Ötödfélék dúlnak, fosztnak, oly igen lopnak,
Hatodfélék csak hallgatnak, mert megnémulnak.

Hetedfélék igen bölcsek, mint Damján lova,
Részögségbe veteködnék az hit dolgába,
Szentírásból semmitudók ők józanságba.

Nyolcadféle részögösök vannak udvarba,
Vitességök, bölcsességök nincsen magokba,
Nyalánk hálót ők tanultak az ő dolgokba.

Nyelvesködnek, ők csácsognak úrasszony előtt,
Mit kívöl hallnak, aszt beszéllik úrasszony előtt,
Soknak ejtnek nagy bánatot baráti előtt.

Nám, az urak asztalokhoz azért ültetik,
Eszös népek az asztalnál csúfnak ítélik,
Mert csúfságát az asztalnál sokan mevetik.

Nem kell akkor hegedülni, lantot pöngetni,
Szép dolgokat krónikákból nem kell zöngeni,
Csalfa bíró mert ott csácsog, aszt kell hallgatni.

Az csélcsapás többet használ az vitésségnél,
Hízölködés, csúfolkodás lantnál, énöknél.
Társim, ezzel se gondoljunk, igyunk jó kedvvel!

Gondban esik, elaluszik az kilencedik,
Az bor szagát ő megérzi, ha elkerülik,
Ott feltekint, az pohárért igen morgódik.

Igen eszik az tizedik, virrattig iszik,
Nagy gazdagnak véli magát tizenegyedik,
Az hásárton mindent elveszt tizenkettődik.

Száguldásával lovát veszt tizenharmadik,
Megersatja kárát másnap, megjózanodik.
Mind virrattig elbúdosik tizennegyedik.

Olyak vadnak, gyaloghídat meg sem találják,
Az híd mellett, hipp! az sáron általgázolnak,
Lábok nékik négy is vagyon, vélnéd baromnak.

Meg sem mosdik borzas fővel tizenhatodik,
Az konyára, az pincébe ottan béesik,
Ha meglátod mint Markalfot, bolondoskodik.

Ez es nem jó részögségbe ki vereködik,
Jámbor házasát, jó szolgáját kik sziggyák, verik,
Meg is ölik, részögségbe néha történik.

Hogy megércsed il részegös tizenhetedik.
Tíznyolcadik az jó borban mindaddég iszik,
Rókát szagat, száját törli, ű esmég iszik.

Sokak vannak részögségben, sokat ígyérnek,
Túlök kéri, józanokban teccik mérögnek,
Nevet vesznek, mert űt mongyák hazug agebnek.

Az huszadik szolgálatját igen ajánlja,
Szükségkorán ha meglelöd, aszt elhallgatja,
Il barátot, atyafiat minden utálja.

Gondolkodnak bornemisziák, igen hallgatnak,
Részögösök mit csácsognak, aszt mosolyogják,
Hogy bölcsebbek ők volnának, mind azt alítják.

Az bor szaga ő fejöket ott általhatja,
Csácsogását, felszökését minden meglátja,

Asszonyoknak az szebbikét táncban kívánnya.

Bormegisziák nékik vannak mikor akarják,
De az álnok fősvénségért ők bort sem isznak,
Mikor isznak, erkölcsöket jóvá sem hagyják.

Az kik urak, asztaloknál sokan ravaszak,
Súg, hogy félön az vendégöt hogy bolondíccsák,
Ű magának lágy italját félig iktassák.

Az asszonyok, szép leányok nagy gyengén élnek,
Az asztalnál ők sem esznek, nagy fittyel élnek,
Maga még reggel szép sölt kappant ők elnyeltenek.

Ezöst kannácskát az pincébe eligazítanak,
Regtől fogva kit éfélig meg sem száraztnak,
Két rossz tálat ők zörgetnek, szöknek, tombolnak.

Sőt ők gyakran ablakokban hogy hímöt varrnak,
Rejtökhelről borosedént ők előrántnak,
Egyet-kettőt akasztalnak, ők esmég isznak.

Vénasszonyok, jaj szegényök, ők is kullagnak,
Setét herre, bort ha kapnak, eltoszogatnak,
Az leányok ha ellopják, igen kogyognak.

Utálják az jó bort az nagy tömlőjű dajkák,
Tejök jűjön, bort ha kapnak, gyakran kortyantnak,
Az gyermekön elalusznak, néha megfojtják.

Vén szakállú hopmestörök mikor köppentnek,
Ott csácsognak és mint lehet, tombolnak, szöknek,
Az asszonyok, szép leányok azon mevetnek.

Jó bort kérnek, ha nem adnak, igen zúgoldnak,
De ha jó bor palaszkjokban, ők danógatnak,
Szakállokat borzogattyák, ők esmég isznak.

Ímé elrejtősztenek volt az vígságtevők,
Lantosok és hegedősök, kiknek bor lelkek,
Csak borért is elzörgetnek néha szegényök.

Gyorsan köppent, még idején békeni magát,
Szunnyad, véti ő nótáját, vonszja az fáját,
Meg is ütik, néha történik, bottal az hátát.

Székön ülő sok tolvajok, lesnek piacon,
Nagy morgással átkozódnak szenes fazekon,
Alól gyújtják, folyúl ontják az bort akkoron.

Árujokat olcsón veszik, nagy drágán mérik,
Néha ifjak alutt szénbe puskaport rejtik,
Az fellobban, Valkó vidékét elpörzsölik.

Az kannácska meg sem szárad, rejtőkbe tartják,
Nagy gyakorta jól köppentnek, fart igazgatnak,
Onnat hazól férjök éhöznek, szoméhoznak.

Gondoljátok részegesök ti vétkeket,
Melyekbe megbántottatok ti Istentöket,
Il erkölcsnek, részőségnek vessetök véget.

Az bort Isten nagy jó végre nekünk terömté,
Mértékletösségvel véle élnek engedé,
Józansággal minden őtet szépön dicsérné.

Bátor igyunk az jó borban, jó kedvet vegyünk,
Istenünknek, nemzetünknek csak mi ne véccsünk,
Ha külömben cselekedünk, lelkünkben veszünk.

Az ki szörzé, neve Sebestyén, szoméhságába,
Nyírbátorba ezörötszáz és negyvennyolcba,
Udvarbírák bort nem adnak, vannak átkjában.